

IN MEMORIAM

Prof. dr. DIMITRIJE SABADOŠ

Tiho i gotovo iznenada, 21. lipnja 1989. godine, umro je umirovljeni redovni profesor Fakulteta poljoprivrednih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. Dimitrije Sabadoš.

Prof. dr. D. Sabadoš rođen je 1912. godine u Mikluševcima kraj Vukovara u seoskoj porodici rusinskog porijekla. Osnovnu i srednju školu završio je u Vukovaru, a diplomirao 1937. na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu, gdje je obranio doktorat agronomskih znanosti iz područja mljekarstva 1955. i habilitirao 1957. godine.

Za asistenta u Zavodu za mljekarstvo Poljoprivredno-šumarskog fakulteta u Zagrebu izabran je 1946., za docenta 1958., za izvanrednog profesora 1962., te za redovnog profesora 1967. godine. Mljekarstvo je specijalizirao u zavodima za mljekarstvo u ČSSR (1948. i 1949.), te SR Njemačkoj (Kiel, Weihenstephan,

1955., 1956., 1957.), zatim Danskoj i Nizozemskoj (1959.), a posjećivao je mljekarske institucije u Francuskoj, Engleskoj, Švicarskoj, Austriji i drugim zemljama.

Predavao je predmet »Mljekarstvo« i »Tehnologija, kontrola i ocjena kvalitete mlijeka i mlječnih proizvoda«. Njegova je predavanja slušalo više od 30 generacija studenata Stočarskog odsjeka.

Prof. dr. D. Sabadoš bio je predan nastavnik, te istaknuti znanstveni i stručni radnik. Njegov znanstveni i stručni opus sadrži više od 100 radova i 6 skripata. Znanstveni se radovi odnose na prikaze rezultata istraživanja kvalitete mlijeka i mlječnih proizvoda, posebno sira, te primjenu mikroorganizama u mljekarstvu i probleme planinskog gospodarstva.

Brojni stručni radovi uključuju prvenstveno mnogogodišnje prikaze kvalitete i asortimana mlijeka i mlječnih proizvoda na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, te prikazi organoleptičkih svojstava sira, jogurta i maslaca, kao i primjene mikroorganizama u mljekarstvu, obrazovne kadra za mljekarstvo i mnoga druga.

Opširna stručna djelatnost prof. Sabadoša uključuje i njegov predan rad izvan fakulteta, u prvom redu u organizaciji i djelovanju Udruženja mljekarske industrije Jugoslavije, osnivanju časopisa »Mljekarstvo«, Udruženju mljekarskih radnika Hrvatske, te sudjelovanju na brojnim skupovima mljekarskih stručnjaka Hrvatske i Jugoslavije.

Kao vrstan stručnjak sudjelovao je u pripremi gotovo svih naših zakonskih propisa i pravilnika o kvaliteti mlijeka i mlječnih proizvoda, kao i pravilnika o ocijenjivanju kvalitete i nacrtima standarda za mlijeko i mlječne proizvode.

Dao je značajan doprinos izučavanju tehnologije i kvalitete naših brojnih autohtonih mlječnih proizvoda.

Autor je obimne i dragocjene fotodokumentacije o našim autohtonim i industrijskim mlječnim proizvodima. Prvi je u Jugoslaviji uveo redovnu proizvodnju matičnih čistih kultura mikroorganizama za potrebe naše mljekarske industrije i uveo ih u redovnu upotrebu.

Svojim referatima i diskusijama sudjelovao je na gotovo svim znanstvenim i stručnim savjetovanjima i simpozijima o unapređenju proizvodnje i prerade mlijeka u SFRJ.

Vodio se brojne generacije studenata agronomije po slovenskim planinama, otkrivajući im ne samo ljepote planina, nego ljepote i običaje gorštaka, te planinsko pašarenje i mljekarenje.

U teku svojega dugogodišnjeg nastavničkog rada prenosio je svoj entuzijazam za mljekarsku struku na veliki broj mladih agronoma, od kojih su mnogi zaposleni kao vrsni stručnjaci po mljekarama, agrokombinatima i drugdje širom Jugoslavije.

Prof. dr Sabadoš je bio izvanredan nastavnik, znanstveni radnik i stručnjak velike radne energije, neobično točan i savjestan. Volio je mlijeko i sve što se odnosilo na tu važnu namirnicu, tako značajnu za prehranu ljudi i istovremeno tako čudljivu. Volio je prirodu, a posebno planine.

Mi njegovi đaci i studenti, suradnici i kolege, poznavali smo i voljeli Mitra Sabadoša kao upornog i vrijednog, do krajnje mjere pedantnog čovjeka, koji je svoje poslove radio savjesno i odgovorno. Pratili smo njegova veselja, i na žalost, vrlo grube momente njegovog života.

Fakultet poljoprivrednih znanosti i mljekarska struka Hrvatske i Jugoslavije smrću prof. dr Dimitrija Sabadoš izgubili su vrijednog nastavnika i znanstvenog radnika.

Neka je hvala i slava prof. dr Dimitriju Sabadoš!

Prof. dr. Hrvoje Zlatić